

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vaalilain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavien jäsenten määrää koskevaa vaalilain säännöstä siten, että jäsenten määrä on nykyisen 16:n sijasta 14 sen mukaisesti kuin kymmenen uuden maan liittymisestä Euroopan unioniin tehdyssä sopimuksessa on sovittu.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäväksi Jäppilän, Pieksämäen maalaiskunnan ja Virtasalmen kuntien lakkauttamisesta ja uuden Pieksänmaan kunnan perustamisesta aiheutuva muutos vaalipiirijakoa koskevaan sääntöön.

Vielä ehdotetaan vaalilakiin tehtäväksi eräitä pienten äänestysalueiden vaalisalaisuuden turvaamiseen tähtääviä teknisiä muutoksia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran kesäkuussa 2004 toimitettavissa Euroopan parlamentin jäsenten vaaleissa.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYSLUETTELO.....	2
PERUSTELUT	3
1. Nykytila ja sen arviointi.....	3
1.1. Euroopan parlamentin paikkajako	3
1.2. Vaalipiirijako	3
1.3. Äänten laskenta pienillä äänestysalueilla.....	3
2. Ehdotetut muutokset.....	4
2.1. Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavien jäsenten määrä.....	4
2.2. Vaalipiirijako	4
2.3. Äänten laskenta pienillä äänestysalueilla.....	4
3. Esityksen vaikutukset.....	5
4. Asian valmistelu.....	5
5. Voimaantulo.....	5
LAKIEHDOTUS	6
Laki vaalilain muuttamisesta	6
LIITE.....	8
RINNAKKAISTEKSTI.....	8
Laki vaalilain muuttamisesta	8

PERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

1.1. Euroopan parlamentin paikkajako

Vaalilain (714/1998) 163 §:n 1 momentin mukaan Suomesta valitaan Euroopan parlamenttiin viiden vuoden pituiseksi toimikaudeksi 16 jäsentä.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehtyyn Nizzan sopimukseen (SopS 19/2003), jäljempänä *Nizzan sopimus*, liittyvän oikeudellisesti sitovan Euroopan unionin laajentumisesta tehdyn pöytäkirjan 2 artiklan mukaan Euroopan parlamentin paikkajakoa koskevia perustamissopimusten määräyksiä muutetaan vuoden 2004 alusta siten, että Suomesta valittavien jäsenten määrä vaalikauden 2004–2009 alusta on vain 13.

Nizzan sopimuksesta poiketen Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltaan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisestä Euroopan unioniin tehdystä sopimuksessa, jäljempänä *liittymissopimus*, on sovittu Euroopan parlamentin paikkajasta uudelleen siten, että Suomesta valitaan vaalikaudeksi 2004–2009 Euroopan parlamenttiin 14 edustajaa. Parlamentin kokonaispaikkamäärä on 732. Liittymissopimus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004, jos kaikki sopimuspuolet ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa huhtikuun 2004 loppuun mennessä. Jos jokin liittyvistä maista ei tuohon päivämäärään mennessä ole ratifioinut sopimusta, sopimus tulee kuitenkin voimaan toukokuun alusta 2004 sopimuksen jo ratifioineiden maiden osalta. Euroopan unionin neuvosto, mukaan lukien liittyneet uudet jäsenvaltiot, päättää tällöin välittömästi ja yksimielisesti sopimukseen ja sen liiteasiakirjoihin tehtävistä välttämättömistä mukautuksista. Mukautamisessa huomioon otettavien määräysten joukossa on mainittu liittymisasiakirjan 11 artikla, jossa määrätään Euroopan parlamentin paikkajasta. Eduskunta on joulukuussa 2003 hyväksynyt liittymissopimuksen ja lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

luvien määräysten voimaansaattamisesta (1259/2003).

1.2. Vaalipiirijako

Eduskuntavaalien vaalipiirejä koskevassa sääntelyssä siirryttiin valtion aluehallintoa koskevan lainsäädännön uudistamisen yhteydessä vuonna 1997 lainsäädännölliseen ratkaisuun, jossa vaalipiirejä koskevassa pykälässä luetellaan kuhunkin vaalipiiriin kuuluvat kunnat. Siihen asti vaalipiirit olivat määrättyneet lääneittäin, joskin osin siten, että läänin alue oli jaettu kahteen osaan, jolloin vaalipiirien rajojen määrittelyssä lueteltiin rajalla olevat kunnat. Omaksi vaalipiirikseen oli Uudenmaan läänistä erotettu Helsingin kaupunki. Sitä ja Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta myös vaalipiirien nimet määrättyivät läänien mukaan, kuitenkin siten, että kahteen vaalipiiriin jaetun läänin vaalipiirien niminä olivat läänin eteläinen ja pohjoinen vaalipiiri.

Nykyisin vaalipiirit ja niihin kuuluvat kunnat luetellaan vaalilain 5 §:ssä. Tämän lainsäädännöllisen ratkaisun vuoksi pykälää pitää muuttaa jokaisen sellaisen kuntajaon muutoksen yhteydessä, joka merkitsee uuden kunnan perustamista yhdistämällä olemassa olevia kuntia tai jakamalla olemassa oleva kunta, johtaapa muutos vaalipiirien rajojen tarkistamiseen tai ei. Selvytyden vuoksi myös pelkän kunnan nimen muuttumisen tulisi näkyä pykälästä. Nyt pykälän muuttamistarpeen aiheuttava kuntajaon muutos on vuoden 2004 alusta voimaan tullut Jäppilän kunnan, Pieksämäen maalaiskunnan ja Virtasalmen kunnan lakkauttaminen ja uuden Pieksänmaan kunnan perustaminen (valtioneuvoston päätös 546/2003).

1.3. Äänen laskenta pienillä äänestysalueilla

Vaalialaisuuden turvaamisesta pienillä äänestysalueilla säädetään vaalilain 82 §:ssä. Jos äänestysalueella on hyväksyttyjä vaalikuoria (ennakkoääniä) vähemmän kuin 50 tai

jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää vaalipäivänä vähemmän kuin 50 henkilöä, kunnan keskusvaalilautakunnan on määrättävä, että äänestysalueen äänestäjien antamat ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä. Jos taas voidaan perustellusti arvioida, että jollakin äänestysalueella äänestää ennakkoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 henkilöä, keskusvaalilautakunnan on määrättävä, että tämän äänestysalueen ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet sekä jonkin toisen äänestysalueen ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä. Äänestyslippujen yhdistämisen ja alustavan laskennan kyseisten äänestysalueiden osalta suorittaa keskusvaalilautakunta, jolle asianomaiset vaalilautakunnat vaalipäivän iltana tuovat äänestysalueensa äänestysliput.

Mitä vähäisemmäksi äänestysaktiivisuus jää, sitä enemmän pieniä äänestysalueita syntyy. Niitä syntyy myös tilanteissa, joissa äänestäjät äänestävät selvästi enemmän vaalipäivänä kuin ennakkoon tai päinvastoin. Vuoden 2003 eduskuntavaaleissa 180 äänestysalueella ennakkoääniä annettiin alle 50, ja 10 äänestysalueella arvioitiin vaalipäivän äänten määräksi alle 50. Näissä vaaleissa 17 äänestysalueen äännet yhdistettiin toisen äänestysalueen ääniin. Äänestysalueita oli koko maassa 2 914.

Muutamissa kunnissa suuri osa äänestysalueista jouduttiin eduskuntavaaleissa määräämään pieniksi äänestysalueiksi, jolloin kunnan äänestyslippujen alustavasta laskennasta joutui huolehtimaan suurimmaksi osaksi keskusvaalilautakunta. Näin kävi erityisesti sellaisissa kunnissa, joissa äänestetään aktiivisesti vaalipäivänä, mutta ennakkoon harvakseltaan. Jotkin kunnat kokivat pienten äänestysalueiden ääntenlaskentamenettelyn hankalaksi muun muassa siksi, että keskusvaalilautakunta jouduttiin kutsumaan koolle sunnuntaiksi ja laskettavia äänestyslippuja kertyi paljon yhden toimielimen laskettavaksi.

Vuoden 1999 Euroopan parlamentin jäsenten vaalien (*europarlamenttivaalit*) äänestysaktiivisuus oli 31,4 % ja vuoden 2000 kunnallisvaalien 55,9 %. Jos äänestysaktiivisuus joissakin tulevilla vaaleilla jää tuolle tasolle, pieniä äänestysalueita syntyy niissä

huomattavasti enemmän kuin vuoden 2003 eduskuntavaaleissa, joissa äänestysaktiivisuus oli 69,7 %. Joissain kunnissa jopa kaikki äänestysalueet saattavat tulla pieniksi äänestysalueiksi, ja sen lisäksi äänestysalueita joudutaan vielä yhdistämään. Käytännössä tämä merkitsisi, että näissä tapauksissa keskusvaalilautakunta suorittaisi kunnan kaikkien äänten alustavan laskennan.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavien jäsenten määrä

Liittymissopimuksen mukaisesti vaalilain 163 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomesta valitaan Euroopan parlamenttiin 14 jäsentä.

2.2. Vaalipiirijako

Vuoden 2004 alusta tuli voimaan valtioneuvoston päätös Jäppilän, Pieksämäen maalaiskunnan ja Virtasalmen kuntien lakkauttamisesta ja uuden Pieksänmaan kunnan perustamisesta. Valtioneuvoston päätöksen mukaan uusi Pieksänmaan kunta kuuluu niihin tuomiopiireihin ja hallintoalueisiin, joihin Pieksämäen maalaiskunta kuuluu. Vaalilain voimassa olevan 5 §:n 9 kohdan mukaan Pieksämäen maalaiskunta kuuluu Etelä-Savon vaalipiiriin.

Tämän vuoksi vaalipiirijakoa koskevaan vaalilain 5 §:ään ehdotetaan tehtäväksi muutos, jossa pykälän 9 kohdassa olevasta kuntaluettelosta poistettaisiin Jäppilän, Pieksämäen maalaiskunnan ja Virtasalmen kuntien nimet ja siihen lisättäisiin Pieksänmaan kunnan nimi. Samassa yhteydessä ehdotetaan pykälän 14 kohdassa olevasta kuntaluettelosta poistettavaksi vuoden 2001 alusta lakkautettuna olleen Temmeksen kunnan nimi.

2.3. Äänten laskenta pienillä äänestysalueilla

Jotta vaalisalaisuus pienillä äänestysalueilla voitaisiin jatkossa yhä paremmin turvata ja jotta ääntenlaskennan järjestelyt kunnassa olisivat joustavia ja tarkoituksenmukaisia,

82 §:ää ehdotetaan muutettavaksi kahdella tavalla.

Ensinnäkin ehdotetaan, että keskusvaalilautakunta voisi vaihtoehtona nykyiselle pieniä äänestysalueita koskevalle ääntenlaskentamenettelylle määrätä, että niissä tapauksissa, joissa yhden äänestysalueen äänestäjien antamat ennakköänet ja vaalipäivän äänet lasketaan yhdessä, keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen voisivat viedä vaalipäivänä ennen vaalitoimituksen päättymistä ennakköänet sisältävät hyväksytyt vaalikuoret kyseisen äänestysalueen äänestyspaikkaan, jossa he vaalilautakunnan läsnä ollessa avaisivat ne ja pudottaisivat äänestysliput vaalisalaisuuden säilyttäen vaaliurnaan. Tällä tavoin äänestysalueen äänestäjien antamat ennakköänet sekoittuisivat vaalipäivän ääniin ja äänten laskennassa muodostuisi pelkästään koko äänestysalueen vaalitulokset. Alustavan äänten laskennan suorittaisi näin keskusvaalilautakunnan sijasta vaalilautakunta. Ehdotus mahdollistaisi sen, että keskusvaalilautakunta voisi kussakin tapauksessa valita tarkoituksenmukaisemman menettelytavan, joko nykyisen menettelyn tai tässä ehdotetun menettelyn.

Toiseksi ehdotetaan, että keskusvaalilautakunta voisi, jos perustellusta syystä vaalisalaisuuden turvaaminen sitä edellyttäisi, määrätä äänten laskentaa varten yhdistettäväksi kaksi äänestysaluetta taikka tarpeen mukaan useammankin äänestysalueen muutoinkin kuin siitä syystä, että äänioikeuttaan käyttävien määrän äänestysalueella arvioidaan jäävän alle 50:n. Ehdotus antaisi keskusvaalilautakunnalle mahdollisuuden ottaa nykyistä paremmin huomioon paikalliset olosuhteet vaalisalaisuuden turvaamisessa. Näissä tapauksissa äänten laskennasta huolehtisi aina keskusvaalilautakunta sillä tavoin kuin voimassa olevassa 82 §:ssä säädetään.

Ehdotukset toteutettaisiin muuttamalla 82 §:n 2 momenttia ja lisäämällä pykälään uusi 5 momentti.

Samassa yhteydessä ehdotetaan 82 §:n 3 momentin viimeinen lause, joka koskee vaalipöytäkirjaan tehtävää merkintää, poistettavaksi ja vastaavansisältöinen säännös lisättäväksi 79 §:ään, johon muutoinkin on koottu säännökset siitä, mitä vaalipöytäkirjaan mer-

kitään. Säännös olisi pykälässä 1 momentin uutena 8 kohtana. Myös 79 §:n 2 momenttia ehdotetaan samassa yhteydessä muutettavaksi 82 §:ään lisättäväksi ehdotetun uuden 5 momentin vuoksi.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksen taloudelliset vaikutukset ovat vähäiset. Kun Suomesta valitaan Euroopan parlamenttiin kaksi jäsentä vähemmän kuin aikaisemmin, aiheutuu tästä jonkin verran säästöä, kun jäsenten palkat voimassa olevan lain mukaan maksetaan Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain (1184/1994) mukaisesti valtion talousarvioon varatusta määrärahasta.

Vaalipiirijakoa koskevan säännöksen muutos ei aiheuta muutosta vaalipiirien väliin rajoihin.

Äänten laskentaa pienillä äänestysalueilla koskevat ehdotukset parantaisivat keskusvaalilautakunnan edellytyksiä huolehtia siitä, että vaalisalaisuus voidaan tarkoituksenmukaisella tavalla turvata kunnan kaikilla äänestysalueilla äänestysalueiden lukumäärää vähentämättä.

Kun Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavien jäsenten määrä pienenee kahdella, pienenevät pienimpien puolueiden ja yhteislistojen mahdollisuudet saada ehdokkaansa valituksi.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä oikeusministeriössä.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Lakia on tarkoitus soveltaa ensimmäistä kertaa seuraavissa europarlamenttivaaleissa, jotka Suomessa pidetään 13 päivänä kesäkuuta 2004.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 5 §:n 9 ja 14 kohta, 79 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta ja 2 momentti, 82 §:n 2 ja 3 momentti sekä 163 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 9 kohta sekä 82 §:n 2 ja 3 momentti laissa 247/2002 sekä 5 §:n 14 kohta laissa 868/2003, sekä

lisätään 79 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta ja 82 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 247/2002, uusi 5 momentti seuraavasti:

5 §

Vaalipiirit eduskuntavaaleissa

Eduskuntavaaleja varten maa on jaettu maakuntajaon pohjalta seuraaviin *vaalipiireihin*:

9) Etelä-Savon vaalipiiri, johon kuuluvat Enonkosken, Haukivuoren, Heinäveden, Hirvensalmen, Joroisten, Juvan, Kangasniemen, Kerimäen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan, Pieksämäen, Pieksänmaan, Punkaharjun, Puumalan, Rantasalmen, Ristiinan, Savonlinnan, Savonrannan sekä Sulkavan kunnat;

14) Oulun vaalipiiri, johon kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hai luodon, Haukiputaan, Hyrynsalmen, Iin, Kaajanin, Kalajoen, Kempeleen, Kestilän, Kii mingin, Kuhmon, Kuivaniemen, Kuusamon, Kärämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Oulun, Oulunsalon, Paltamon, Piippolan, Pudasjärven, Pulkkilan, Puolangan, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahan, Rantsilan, Reisjärven, Ristijärven, Ruukin, Sievin, Siikajoen, Sotkamon, Suomussalmen, Taivalkosken,

Tyrnävän, Utajärven, Vaalan, Vihannin, Vuolijoen, Yli-Iin, Ylikiimingin sekä Yli-vieskan kunnat;

79 §

Vaalipöytäkirja

Vaalilautakunnan on määrättävä yksi jäsenistään pitämään *vaalipöytäkirjaa*, johon merkitään:

6) päivä ja kellonaika, jolloin äänestysliput suljettiin päällykseen;

7) äänestyslippuja jaoteltaessa ja laskettaessa saapuvilla olleet puolueiden, valitsijajyhdistysten ja yhteislistojen vaaliasiamiehet tai heidän valtuuttamansa henkilöt sekä muut läsnä olleet henkilöt, joilla on ollut siihen oikeus;

8) pienillä äänestysalueilla, joilla 5 kohdassa mainittuja tietoja ei merkitä, tiedot vaalisalaisuuden turvaamisesta johtuvasta 82 §:n mukaisesta menettelystä.

Pöytäkirjaan merkitään myös ne kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet, jotka ovat tuoneet äänestyspaikkaan vaalikuoret sen mukaisesti kuin 82 §:ssä säädetään, sekä hei-

dän tuomiensa vaaliurnaant pantujen äänestyslippujen lukumäärä.

82 §

Vaalialaisuuden turvaaminen pienillä äänestysalueilla

Jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää ennakkoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 henkilöä tai jos perustellusta syystä vaalisalaisuuden turvaaminen muutoin sitä edellyttää, kunnan keskusvaalilautakunnan on hyvissä ajoin ennen vaalipäivää määrättävä ja muissa kuin kunnallisvaaleissa vaalipiirilautakunnalle ilmoitettava, että äänestysalueen ennakköänet ja vaalipäivän äänet sekä jonkin toisen äänestysalueen tai joidenkin toisten äänestysalueiden ennakköänet ja vaalipäivän äänet lasketaan yhdessä. Tällöin kyseisten äänestysalueiden vaalilautakunnat eivät suorita vaalipäivän äänten alustavaa laskentaa, vaan toimittavat äänestysliput alustavaa laskentaa varten keskusvaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun äänestysalueen vaalilautakunnan ja 2 momentissa tarkoitettujen äänestysalueiden vaalilautakuntien on sen jälkeen, kun äänestysliput vaalisalaisuus säilyttäen on otettu vaaliurnasta ja niiden lukumäärä laskettu, suljettava äänes-

tysliput kestävään päällykseen oikeusministeriön määräämällä tavalla. Päällykseen merkitään kunnan keskusvaalilautakunnan osoite, lähetyksen sisältö ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan viipymättä keskusvaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun äänestysalueen ennakköänet ja vaalipäivän äänet voidaan kunnan keskusvaalilautakunnan niin päättäessä vaihtoehtoisesti siitä poiketen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, laskea yhdessä siten, että keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen vievät vaalipäivänä ennen vaalitoimituksen päättymistä ennakköänet sisältävät hyväksytyt vaalikuoret kyseisen äänestysalueen äänestyspaikkaan ja vaalilautakunnan läsnä ollessa avaavat ne ja pudottavat äänestysliput vaalisalaisuus säilyttäen vaaliurnaant.

163 §

Jäsenten määrä ja toimikausi

Suomesta valitaan viiden vuoden pituiseksi toimikaudeksi 14 jäsentä Euroopan parlamenttiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2004.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

Laki

vaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä lokakuuta 1998 annetun vaalilain (714/1998) 5 §:n 9 ja 14 kohta, 79 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta ja 2 momentti, 82 §:n 2 ja 3 momentti sekä 163 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 9 kohta sekä 82 §:n 2 ja 3 momentti laissa 247/2002 sekä 5 §:n 14 kohta laissa 868/2003, sekä

lisätään 79 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta ja 82 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 247/2002, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 §

Vaalipiirit eduskuntavaaleissa

Eduskuntavaaleja varten maa on jaettu maakuntajaon pohjalta seuraaviin *vaalipiireihin*:

9) Etelä-Savon vaalipiiri, johon kuuluvat Enonkosken, Haukivuoren, Heinäveden, Hirvensalmen, Joroisten, Juvan, *Jäppilän*, Kangasniemen, Kerimäen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan, Pieksämäen, *Pieksämäen maalaiskunnan*, Punkaharjun, Puumalan, Rantasalmen, Ristiinan, Savonlinnan, Savonrannan, Sulkavan sekä *Virtasalmen* kunnat;

14) Oulun vaalipiiri, johon kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Haukiputaan, Hyrynsalmen, Iin, Kajaanin, Kalajoen, Kempeleen, Kestilän, Kii-
mingin, Kuhmon, Kuivaniemen, Kuusamon, Kärämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Oulun, Oulunsalon, Paltamon, Piippolan, Pudasjärven, Pulkkilan, Puolangan, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Rantsilan, Reisjärven, Ristijärven, Ruukin, Sievin, Siikajoen, Sotkamon, Suomussalmen, Taivalkosken, *Temmeksen*, Tyrnävän, Utajärven, Vaa-

Ehdotus

5 §

Vaalipiirit eduskuntavaaleissa

Eduskuntavaaleja varten maa on jaettu maakuntajaon pohjalta seuraaviin *vaalipiireihin*:

9) Etelä-Savon vaalipiiri, johon kuuluvat Enonkosken, Haukivuoren, Heinäveden, Hirvensalmen, Joroisten, Juvan, Kangasniemen, Kerimäen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan, Pieksämäen, *Pieksänmaan*, Punkaharjun, Puumalan, Rantasalmen, Ristiinan, Savonlinnan, Savonrannan *sekä* Sulkavan kunnat;

14) Oulun vaalipiiri, johon kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Haukiputaan, Hyrynsalmen, Iin, Kajaanin, Kalajoen, Kempeleen, Kestilän, Kii-
mingin, Kuhmon, Kuivaniemen, Kuusamon, Kärämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Oulun, Oulunsalon, Paltamon, Piippolan, Pudasjärven, Pulkkilan, Puolangan, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Rantsilan, Reisjärven, Ristijärven, Ruukin, Sievin, Siikajoen, Sotkamon, Suomussalmen, Taivalkosken, Tyrnävän, Utajärven, Vaalan, Vihan-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lan, Vihannin, Vuolijoen, Yli-Iin, Ylikiimingin sekä Ylivieskan kunnat;

nin, Vuolijoen, Yli-Iin, Ylikiimingin sekä Ylivieskan kunnat;

79 §

79 §

*Vaalipöytäkirja**Vaalipöytäkirja*

Vaalilautakunnan on määrättävä yksi jäsenistään pitämään *vaalipöytäkirjaa*, johon merkitään:

Vaalilautakunnan on määrättävä yksi jäsenistään pitämään *vaalipöytäkirjaa*, johon merkitään:

6) päivä ja kellonaika, jolloin äänestysliput suljettiin päällykseen; *sekä*

6) päivä ja kellonaika, jolloin äänestysliput suljettiin päällykseen;

7) äänestyslippuja jaoteltaessa ja laskettaessa saapuvilla olleet puolueiden, valitsijayhdistysten ja yhteislistojen vaaliasiamiehet tai heidän valtuuttamansa henkilöt sekä muut läsnä olleet henkilöt, joilla on ollut siihen oikeus.

7) äänestyslippuja jaoteltaessa ja laskettaessa saapuvilla olleet puolueiden, valitsijayhdistysten ja yhteislistojen vaaliasiamiehet tai heidän valtuuttamansa henkilöt sekä muut läsnä olleet henkilöt, joilla on ollut siihen oikeus;

8) *pienillä äänestysalueilla, joilla 5 kohdassa mainittuja tietoja ei merkitä, tiedot vaalisalaisuuden turvaamisesta johtuvasta 82 §:n mukaisesta menettelystä.*

Pöytäkirjaan merkitään *kunnallisvaaleissa* myös ne kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet, jotka ovat tuoneet äänestyspaikkaan vaalikuoret *niiden vähäisen määrän vuoksi* sen mukaisesti kuin 86 §:ssä säädetään, sekä heidän tuomiensa vaaliurnaantantujen äänestyslippujen lukumäärä.

Pöytäkirjaan merkitään myös ne kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet, jotka ovat tuoneet äänestyspaikkaan vaalikuoret sen mukaisesti kuin 82 §:ssä säädetään, sekä heidän tuomiensa vaaliurnaantantujen äänestyslippujen lukumäärä.

82 §

82 §

*Vaalisalaisuuden turvaaminen pienillä äänestysalueilla**Vaalisalaisuuden turvaaminen pienillä äänestysalueilla*

Jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää enakkoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 henkilöä, kunnan keskusvaalilautakunnan on hyvissä ajoin ennen vaalipäivää määrättävä ja muissa kuin kunnallisvaaleissa vaalipiirilautakunnalle ilmoitettava, että äänestysalueen enakkooänet ja vaalipäivän äänet sekä jonkin toisen äänestysalueen enakkooänet ja vaalipäivän äänet lasketaan yhdessä. Tällöin

Jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää enakkoon ja vaalipäivänä yhteensä vähemmän kuin 50 henkilöä *tai jos perustellusta syystä vaalisalaisuuden turvaaminen muutoin sitä edellyttää*, kunnan keskusvaalilautakunnan on hyvissä ajoin ennen vaalipäivää määrättävä ja muissa kuin kunnallisvaaleissa vaalipiirilautakunnalle ilmoitettava, että äänestysalueen enakkooänet ja vaalipäivän äänet sekä jon-

kyseisten *kahden* äänestysalueen vaalilautakunnat eivät suorita vaalipäivän äänen alustavaa laskentaa, vaan toimittavat äänestysliput alustavaa laskentaa varten keskusvaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun äänestysalueen vaalilautakunnan ja 2 momentissa tarkoitettujen äänestysalueiden vaalilautakuntien on sen jälkeen, kun äänestysliput vaalisalaisuus säilyttäen on otettu vaaliurnasta ja niiden lukumäärä laskettu, suljettava äänestysliput kestävään päällykseen oikeusministeriön määräämällä tavalla. Päällykseen merkitään kunnan keskusvaalilautakunnan osoite, lähetyksen sisältö ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan viipymättä keskusvaalilautakunnalle. *Vaalipöytäkirjaan tehdään menettelystä johtuvat merkinnät.*

163 §

Jäsenten määrä ja toimikausi

Suomesta valitaan viiden vuoden pituiseksi toimikaudeksi 16 jäsentä Euroopan parlamenttiin.

kin toisen äänestysalueen *tai joidenkin toisten äänestysalueiden* ennakkoäänät ja vaalipäivän äänet lasketaan yhdessä. Tällöin kyseisten *äänestysalueiden* vaalilautakunnat eivät suorita vaalipäivän äänen alustavaa laskentaa, vaan toimittavat äänestysliput alustavaa laskentaa varten keskusvaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun äänestysalueen vaalilautakunnan ja 2 momentissa tarkoitettujen äänestysalueiden vaalilautakuntien on sen jälkeen, kun äänestysliput vaalisalaisuus säilyttäen on otettu vaaliurnasta ja niiden lukumäärä laskettu, suljettava äänestysliput kestävään päällykseen oikeusministeriön määräämällä tavalla. Päällykseen merkitään kunnan keskusvaalilautakunnan osoite, lähetyksen sisältö ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan viipymättä keskusvaalilautakunnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun äänestysalueen ennakkoäänät ja vaalipäivän äänet voidaan kunnan keskusvaalilautakunnan niin päättäessä vaihtoehtoisesti siitä poiketen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, laskea yhdessä siten, että keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen vievät vaalipäivänä ennen vaalitoimituksen päättymistä ennakkoäänät sisältävät hyväksytyt vaalikuoret kyseisen äänestysalueen äänestyspaikkaan ja vaalilautakunnan läsnä ollessa avaavat ne ja pudottavat äänestysliput vaalisalaisuus säilyttäen vaaliurna.

163 §

Jäsenten määrä ja toimikausi

Suomesta valitaan viiden vuoden pituiseksi toimikaudeksi 14 jäsentä Euroopan parlamenttiin.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 2004.*